

Громадська організація
«Центр економічних досліджень та розвитку»

Збірник тез наукових робіт учасників
Всеукраїнської науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ,
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ КРАЇНИ**

Одеса
2019

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповіальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Актуальні питання, проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку країни: збірник тез наукових робіт учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 16 березня 2019 р.) / ГО «Центр економічних досліджень та розвитку». – О.: ЦЕДР, 2019. – 100 с.

Актуальные вопросы, проблемы и перспективы социально-экономического развития страны: сборник тезисов научных работ участников Всеукраинской научно-практической конференции (г. Одесса, 16 марта 2019 г.) / ОО «Центр экономических исследований и развития». – О.: ЦЭИР, 2019. – 100 с.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Кім О. О.

ВПЛИВ НЕДОСТАТНЬОЇ НЕРІВНОСТІ РОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ
НА ЕКОНОМІЧНУ ДИНАМІКУ 5

Лопа Л. В.
НАУКОМЕТРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ 6

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Бусарєва Т. Г.
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТНК УКРАЇНИ 11

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Логвиненко Є. О.

ВПЛИВ ПРОЕКТУ ЗАКОНУ «ПРО УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ»
НА РОЗВИТОК РИНКУ МЕТАЛОБРУХТУ В УКРАЇНІ 15

Мішук Н. В.
ВПЛИВ ОСВІТИ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МОЛОДІ
НА РИНКУ ПРАЦІ 17

Полянська О. В.

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ПДВИЩЕННЯ ЕКСПОРТНОГО МИТА НА МЕТАЛОБРУХТ
НА БРУХТОПЕРЕРОБНУ ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ 21

Романишин О. Ю., Каменська А. К.

ВИКОРИСТАННЯ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ
В СФЕРІ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ 23

Свистільник В. Ю.

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АСИМЕТРІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ 26

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Біловол Р. І.

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ 30

Брюшкова Н. О.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВ 34

Вишневська О. А., Мельниченко Ю. С.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА 37

Ільченко Н. О.

РОЛЬ ИННОВАЦІЙ И ИНВЕСТИЦІЙ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ 40

Мороз С. Г.

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ТА ПЕРЕШКОД РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ
ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ 43

Статкевич К. О., Іваненко Л. М.

ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ 46

Трацевський О. Є.	
СУЧАСНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЙ:	
КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ.....	50

СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Беля А. Р.	
РОЛЬ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	54
Добрик Л. О.	
ТЕОРЕТИЧНИЙ БАЗИС ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	57

СЕКЦІЯ 6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Притуляк Н. М.	
ВИЩА ОСВІТА ЯК ОБЄКТ КАПІТАЛОВКЛАДЕЛЬ У ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НАЦІЇ.....	60

СЕКЦІЯ 7. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Башенська І. В., Кобаль Я. С.	
АНАЛІЗ СТАНУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ	65
Бойченко Ю. О., Тучапська М. Б.	
ТРАДИЦІЙНЕ БАНКІВСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ І ЕЛЕКТРОННИЙ БАНКІНГ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ВІДМІННОСТІ	68
Ковальчук Н. О.	
ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	72
Нагорнюк Г. О.	
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	76
Тучапська М. Б., Бойченко Ю. О.	
ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОNUВАННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	79

СЕКЦІЯ 8. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Степаненко О. І.	
АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ	84

СЕКЦІЯ 9. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Борисюк О. О.	
ДЕТЕРМІНАНТИ УСПІХУ НАЦІОНАЛЬНИХ КОМАНД НА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ	90
Наземцева Л. В.	
ДИНАМІЧНЕ ПРОГРАМУВАННЯ В ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ	92

Приватбанк, АТ «Райффайзен Банк Аваль», АТ «ОщадБанк» активно намагаються збільшити частку обслуговування через віддалені канали.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вареник Н. Інтернет-банкинг: для людини чи проти неї? Дзеркало тижня. 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zn.ua/business/internet-banking-dlya-cheloveka-ili-protiv-nego_.html.
2. Національний Банк України (НБУ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=44001494.
3. Онищенко Ю. Оцінка стану дистанційного обслуговування клієнтів в банках України / Ю. Онищенко, Д. Дем'яновська // Приазовський економічний вісник. – 2017.

Ковальчук Н. О.

асистент кафедри публічних, корпоративних
фінансів та фінансового посередництва

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна

ПДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних нестабільних умовах господарювання важливим напрямом фінансової роботи на вітчизняних підприємствах грамотне управління фінансово-господарською діяльністю, яке багато чому визначається умінням її аналізувати. За допомогою комплексного аналізу вивчаються тенденції розвитку підприємства, глибоко й системно досліджуються чинники зміни результатів діяльності, обґруntовуються бізнес-плани і управлінські рішення, здійснюється контролю над виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності виробництва, оцінюються результати діяльності підприємства.

Тому дослідження такої категорії як ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства вимагає постійного моніторингу та оцінки. Основні підходи до визначення категорії ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства наведені у табл. 1.

Таблиця 1

**Трактування ефективності фінансово-господарської діяльності
підприємства у економічній літературі**

Автор	Суть ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства
Ковальчук І.В. [3, с. 99]	Категорія «ефективність» на рівні підприємства характеризує зв'язок між величиною отриманого результату його діяльності й кількістю інвестованих або витрачених у виробництві ресурсів.
Білик М.Д. [2, с. 302]	Ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства – категорія, для якої характерні такі характеристики: якісний результат певної діяльності, що характеризує її продуктивність; результат ефективного та раціонального використання всіх видів ресурсів; співвідношення конкретного кінцевого результату до витрат, що забезпечили його отримання.
Андрійчук В.Г. [1, с. 88]	Ефективність – це економічна категорія, яка відображає співвідношення між одержаними результатами і витраченими на їх досягнення ресурсами. Категорію «ефективність» пов'язана з поняттям «рентабельне ведення виробництва».
Мочерний С.В., Єрохін С.А., Каніщенко Л.О. [6, с. 76]	Економічна ефективність – це досягнення найбільших результатів за найменших витрат живої та уречевленої праці. Узагальнюючим показником економічної ефективності є норма прибутку, а також продуктивність і фондомісткість праці, фондовіддача і фондомісткість продукції, матеріаловіддача і матеріаломісткість продукції, економічна ефективність капітальних вкладень, нової техніки, енергомісткість продукції та ін.
Падерін І.Д. [7, с. 16]	Ефективність підприємства – це економія всіх питомих витрат на виробництво продукції, що визначає його дохідність.
Шнипко О.С. [8, с. 5]	Економічна ефективність – це комбінація ресурсів, що дозволяє досягти максимального випуску товарів з найменшими витратами. Такий висновок базується на тому, що суперництво між підприємствами за економічно вигідні умови

	виробництва та реалізації продукції з метою отримання максимального прибутку спонукає виробників до більш раціонального використання основних засобів.
Макаровська Т.П., Бондар Н.М. [5, с. 234]	Ефективність господарювання підприємства – відсутність втрат, або таке використання ресурсів, яке забезпечує максимально можливий рівень задоволення за даних факторів виробництва та технології.

Отже, узагальнюючи інформацію, наведену в табл. 1, можна зробити висновок, що до визначення ефективності фінансово-господарської діяльності у економічній літературі існують переважно два підходи:

– витратний або затратний підхід. Переважна частина авторів розуміють ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства як відношення економічного ефекту до певних витрат чи ресурсів, що були затрачені для його досягнення. Суть даного підходу полягає в тому, що економічна ефективність – це співвідношення результатів діяльності і затрат. Тобто вона є співвідношенням результату або ефекту будь-якої діяльності і витрат, пов’язаних з її виконанням.

Згідно «затратного» підходу результат діяльності – це надлишок вартості над витратами виробництва, які є вираженими в грошовій формі поточними затратами на виробництво і збут продукції;

– ресурсний підхід. За даним підходом ефективність фінансово-господарської діяльності характеризують як ефективність використання одиниць ресурсів підприємства: фінансових, матеріальних, трудових, як отримання певного результату на одиницю використовуваних ресурсів.

Таким чином, враховуючи вищепередні визначення та мінливі умови господарювання, які сьогодні притаманні вітчизняним підприємствам, можна дати наступне визначення. Під ефективністю фінансово-господарської діяльності підприємства варто розуміти характеристику підприємства, яка відображає ефективність використання ним всіх видів ресурсів в мінливих умовах господарювання, а також співвідношення результату, отриманого в результаті діяльності, до понесених витрат на формування та використання ресурсів підприємства.

В якості параметрів життєздатності (ефективності) фінансово-господарської діяльності підприємства використовують такі характеристики:

- наявність чистих активів підприємства в обсягах, необхідних для самофінансування;
- наявність активів для забезпечення виконання зобов'язань щодо повернення позикового капіталу та забезпечення необхідного рівня ліквідності активів, які фінансуються за рахунок позикових коштів;
- забезпечення фінансової рівноваги, тобто здатності до генерування грошових надходжень в обсягах та у терміни, достатні для фінансування грошових витрат, пов'язаних з операційною, інвестиційною діяльністю підприємства;
- забезпечення беззбиткової діяльності або досягнення цільових показників господарсько-фінансової діяльності відповідно до поставлених стратегічних цілей та завдань підприємства (найчастіше забезпечення отримання певного цільового рівня рентабельності власного капіталу та обсягів прибутку) [4, с. 234].

Таким чином, ефективне і стабільне функціонування підприємства в сучасних умовах неможливе без постійного аналізу ефективності фінансово-господарської діяльності. Дано характеристика результатів діяльності підприємства розглядається як основний оціночний показник при прийнятті ключових управлінських рішень та потребує постійної уваги науковців та практиків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – 2-ге вид., доп. і перероблене / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
2. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посібник.- 2-ге вид., без змін. / М.Д. Білик – К.: КНЕУ, 2007. – 592 с.
3. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: навч. посібник / І.В. Ковальчук. – К. : Знання, 2008. – 679 с.
4. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: Підручник / Л.О. Лігоненко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 824 с.
5. Макаровська Т.П. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.П. Макаровська, Н.М. Бондар – К.: МАУП, 2003. – 304 с.
6. Основи економічної теорії: навч. посіб. / [С.В. Мочерний, С.А. Єрохін, Л.О. Каніщенко та ін.]; за ред. С. В. Мочерного. – К.: Академія, 2003. – 471 с.
7. Падерін І.Д. Механізм стратегічного управління ефективністю підприємств малого та середнього бізнесу регіону / І.Д. Падерін, Є.Е. Новак // Вісник економічної науки України. – 2016. – № 1. – С. 15-19

8. Шнипко О.С. Економічна влада: у пошуках дефініцій-абсолютів / О. С. Шнипко // Економіка та держава. – 2011. – № 11. – С. 4-6.

Нагорнюк Г. О.

начальник сервісу з обслуговування клієнтів

Акціонерне Товариство «ОТП Банк»

м. Кам'янське, Дніпропетровська область, Україна

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Стабільність, розвиток і справжня незалежність будь-якої держави можлива лише за умови ефективного політичного управління та високоефективної економіки.

На сьогоднішній день в умовах економічної кризи функціонування економіки України потребує вирішення цілого ряду питань. Одним із актуальних питань є стан банківської системи та кредитного ринку.

Економічна криза, складна політична ситуація в України та воєнний конфлікт всередині держави все це призвело до дестабілізації економічної діяльності суб'єктів господарювання, що в свою чергу негативно вплинуло на діяльність банків та здійснення ними активного кредитування.

Видача кредитів для банка є не просто дохідною операцією, а одним з основних джерел отримання прибутку, оскільки при будь-якому рівні розвитку економіки держави, навіть в умовах фінансової кризи кредитування не зупиняється. Змінюються лише обсяги кредитування та ризик параметри.

Отже кредитування є однією з традиційних банківських операцій. Проте в умовах сьогодення банківські установи дещо уповільнили свою діяльність на ринку кредитування, що є безумовним наслідком економічних та політичних процесів, які похитнули економіку нашої держави [1].

На сьогоднішній день в Україні, як повідомляє OBOZREVATEL рівень проблемних кредитів – один з найвищих в Європі. Згідно з оцінкою міжнародного агентства Fitch, цей показник досяг 57%. Фактично кожна друга позичена в банку гривня вчасно не повертається. Причин для цього